

Syrská karta: Bašár Asad obětován. Je v pozadí riskantní velmocenská hra? Pád Damašku souvisí s nástupem Trumpa, krizí v Evropě, válkou Izraele a rozuzlením na Ukrajině. Svět čeká dramatický vývoj. Kdo je hybatelem?

protiproud.info/syrska-karta-basar-asad-byl-obetovan-v-pozadi-je-velka-velmocenska-hra-pad-damasku-souvisi-s-nastupem-trumpa-krizi-v-evrope-a-valkou-izraele-i-rozuzlenim-na-ukrajine-cely-svet-ceka-dram

Jiří Weigl

10. prosince 2024

10. 12. 2024

Jiří Weigl s hlubokou znalostí analyzuje situaci v Sýrii, která vedla k napohled překvapivému pádu Bašára Asada a zkoumá, kdo stojí za touto složitou geopolitickou partií, a kdo z ní nakonec bude mít největší prospěch

Svět s překvapením hledí na bleskurychlý pád režimu syrského prezidenta Bašára Asada, který se nečekaně a prakticky bez boje zhroutil v důsledku triumfálního tažení jeho islamistické opozice. Překvapivě proto, že Asadova diktatura odolala Západem podporované vlně Arabského jara a s ruskou a íránskou podporou dokázala zvítězit v nesmírně krvavé a devastující občanské válce, která trvala od roku 2011 téměř do konce dekády. Fakt, že se Asadův režim téměř bez boje zhroutil, a to právě v situaci zásadních změn a nejistot na blízkovýchodní i světové scéně, proto pochopitelně vyvolává řadu otázek.

Tohle chtějí progresivisté u nás

Sýrie je jednou z klíčových zemí arabského východu (tzv. Mašriq, což je opak známějšímu termínu označujícímu arabský západ – Maghrib). Jedna z kolébek lidské civilizace ležící na křižovatce kultur, náboženství a vlivů velmocí nemá dlouhé tradice své moderní státnosti. Její dějiny byly většinou spojeny s historií Egypta, často i Iráku a Malé Asie. Po dlouhá staletí byla součástí větších státních celků ovládajících region, od počátku novověku pak patřila k Osmanské říši. Bouřlivá a proměnlivá historie se odrazila i na pestré etnické, náboženské a kulturní struktuře dnešní Sýrie.

Přestože etnicky tvoří drtivou většinu jejích obyvatel semitští Arabové a pouze na severu žije menšina indoevropských Kurdů, základní a dodnes určující dělící linie v syrské společnosti probíhají podle náboženského klíče, podobně jako v sousedním Libanonu, s nímž

tvořila Sýrie po většinu své historie jeden celek. Odpovídá to osmanské tradici multikulturalismu tzv. milletů – paralelní existence náboženských komunit lišících se kulturou, zvyky, tradicemi i právním postavením.

Země je tak pestrou mozaikou různých společenství – muslimských sunnitů, tvořících většinu, šíitů, alavitů, drúzů, katolíků, maronitů, pravoslavných, Arménů, protestantů atd. Pocit jednoty a společné identity toto rozdělení společnosti výrazně oslabuje a má zásadní politické implikace. V této souvislosti stojí za zmínku, že podobné představy o multikulturní diverzitě a přínosu státem podporované různosti pro společnost chová moderní evropský progresivismus, ignorující tragické důsledky podobného vývoje na Balkáně i Blízkém východě.

NENECHTE SI UJÍT!

Rozhovor Petra Hájka s předsedou strany PRO Jindřichem Rajchlem, nejen o zničení fialové vládní politiky, omezování občanských svobod a všudypřítomné cenzuře, ale především o tom, co s tím vším lze dělat, a jaká je vůle ke spolupráci na vlastenecké scéně před rozhodujícími sněmovními volbami v příštím roce.

Sledujte zítra, ve středu 11. prosince od 18:00 hodin či kdykoli poté!

[Sledujte zde](#)

Kořeny a příčiny

Sýrie vždy patřila ke kulturně a vzdělanostně nejvýznamnějším částem arabského světa. Silná a početná křesťanská populace od křížáckých válek udržovala intenzivní vazby na Francii, která byla v osmanských dobách spolu s Ruskem ochránkyní tamějších křesťanských komunit. Proto právě Sýrie a Libanon byly i v éře největší stagnace a úpadku Blízkého východu místem, kam přicházely kulturní a společenské impulsy ze Západu a kde se rodily snahy o arabské obrození. Francie také po první světové válce dostala do mandátní správy jak Libanon, tak Sýrii, což vzájemné vazby dále posílilo.

Tehdejší arabští intelektuálové si byli vědomi fatální rozrůzněnosti arabského světa, a proto akcentovali nikoliv islám, ale arabský nekonfesijní nacionalismus, založený na jazyku a velké historii. Islám byl v jejich pojetí pouze jedním z důkazů arabského génia. Moderní arabský nacionalismus měl od počátku panarabský charakter a jeho ideology byli především křesťané. Postupně byl vedle dalších evropských vlivů ovlivněn i evropským socialismem.

Výsledkem toho byl po druhé světové válce vznik panarabské Socialistické strany arabské obrody (Hizb al-baath al-arabí al-ištirákí), která hlásala velké vize o vyhnání koloniálních mocností a sjednocení arabského světa pod světskou socialistickou ideologií. Strana se rychle rozdělila na vzájemně soupeřící a nevražící regionální organizace. V Sýrii měla vliv především mezi inteligencí a vojáky.

Napětí se stupňuje. Co dělat?

V rozhovoru Petra Hájka s významnou postavou "hnutí odporu" Markem Obrtelem jsme otevřeli novou kapitolu vzájemné pomoci nepodvolených a základních možností praktické sebeobraný nás a našich blízkých, protože na stát rozhodně nemůžeme spoléhat - chceme-li v přicházejících krizích zvýšit pravděpodobnost, že spolu s nepoučitelnými nespádneme do víru zničujícího chaosu.

Vše základní potřebné naleznete na stránkách Sebeobraný v Protiproudu.

[Otevřít stránky Sebeobraný](#)

Racionální a pragmatický voják

Po neúspěšném pokusu o sjednocení s násirovským Egyptem v letech 1958-61 se v roce 1963 dostala strana Baath v Sýrii k moci a po prohrané tzv. šestidenní válce s Izraelem se v roce 1970 dostal nekrvavým převratem do čela strany i země voják Háfiz al-Asad, který svým původem patřil k minoritní náboženské komunitě alavitů, pohybující se na okraji ší'itského islámu.

Za třicet let své vlády se Háfiz al-Asad prezentoval jako velmi tvrdý, ale pragmatický vládce, který tvrdě pronásledoval sunnitskou islamistickou opozici, byl zapřisáhlým, ale vypočitatelným nepřítelem Izraele, opírajícím se o SSSR a východní blok. K USA a Západu se choval ostražitě, neboť věděl, že skrytě podporují Muslimské bratrstvo a další radikální islamistické skupiny, které považovaly za protiváhu šíření sovětského vlivu.

Jeho režim jako příslušníka náboženské minority byl navenek přísně sekulární, ve skutečnosti se však opíral o koalici všech ostatních nesunnitských menšin, především křesťanských. To bylo v éře narůstajícího vlivu islamismu velmi významné. Tuto politiku udržoval i poté, co vzhledem k náboženské blízkosti navázal spojenecké vztahy s teokratickým Íránem, čímž si Západ dále odcizil.

Bašár se Arabskému jaru ubránil

Háfiz al-Asad zemřel v roce 2000 a moc předal svému synovi Bašárovi. Ten - na Západě vzdělaný původním povoláním oční lékař, kultivovaný člověk s britskou manželkou - se v minovém poli, které Blízký východ trvale představuje, pohyboval v otcových stopách a přežil u moci téměř čtvrt století.

Sebeobrana našeho zdraví a životů

V rozhovoru s Jiřím Černotou se kromě jiného dozvíte o unikátních novinkách ve vývoji a produkci fascinujících zcela přírodních prostředků na posílení těla i ducha - včetně dosažení praktické dlouhověkosti.

Můžete si vytvořit bezplatný účet BEWIT s přístupem ke slevám a prohlédnout si kompletní nabídku na e-shopu firmy BEWIT. Nákupem přes tyto odkazy pomůžete nejen sobě, ale i další existenci Protiproudu

Vytvořit bezplatný účet BEWIT

Situace se začala horšit poté, co se Sovětský svaz rozpadl a Izrael se po několika kolech mírových dohod s Palestinci a jejich podporovateli přesvědčil, že tato politika k trvalému míru nevede. Stejně stanovisko zaujaly i USA a další západní země.

Západní velmoci se rozhodly radikálně přeformátovat Blízký východ, značně již rozložený americkou válkou v Iráku. Začaly podporovat islamistické síly, s nimiž jejich tajné služby udržovaly dlouhodobé vztahy, a své staré spojence v arabských zemích hodily přes palubu. Po Tunisku, Egyptě a Libyi se zdálo, že v Arabském jaru je na řadě Sýrie a Bašárův osud je zpečetěn.

Bašár zareagoval na demonstrace odpůrců tradičně tvrdě, ale osvědčený model „barevných“ revolucí se v Sýrii úspěšně aplikovat nepodařilo. Asadův režim nebyla diktatura jednotlivce, proti níž stojí celý národ. Stála za ním velmi široká koalice všech menšin, které měly hrůzu z nastolení fanatického islamistického režimu sunnitské většiny a očekávaných perzekucí. Asad měl pevnou oporu ve svých alavitech v armádě a dostalo se mu silné podpory od Íránců i libanonského Hizballáhu.

Proč náhle armáda nebojovala?

Přesto by zřejmě sunnitští islamisté podporovaní Západem, Tureckem, Katarem i Saúdskou Arábií byli nad jeho síly, kdyby situace nevyužilo putinovské Rusko. Jeho letectvo svými údery

dokázalo zasadit rebelům zničující údery. Asad občanskou válku vyhrál a stabilizoval svou pozici. Přestože islamisté ovládali provincii Idlīb a Turci a Kurdové pohraničí, zdálo se, že režim v Damašku přežil. Asad byl dokonce znovu přijat do Ligy Arabských států a i Západ začal vztahy s ním postupně normalizovat.

Jak na sebeobranu proti vládním zločinům?

V zajímavé debatě Petra Hájka s bývalým ministrem financí Vlastimilem Tlustým a expertem na zlato Robertem Vláškem se před nepodvolenými otevřely zcela nové možnosti sebeobrany před zfiarovělym státem, jenž nás zotročuje a bere nám nejen základní občanské svobody (slova a projevu na čelném místě), ale bezostyšně nám různými cestami krade i naše peníze a majetky.

Mnozí naši čtenáři, diváci, příznivci a podporovatelé se již ke své spokojenosti s námi nalodili na "záchrannou archu", mnozí ale ještě nevědí, jak na to.

Přitom stačí napsat své telefonní číslo na adresu:
zlato@protiproud.info

O to překvapivější je vývoj posledních dvou týdnů, kdy islamistická Fronta za osvobození Sýrie (Haj'at at-tahrír aš-Šám) zahájila ofenzívu. Měla podobný průběh jako slavné tažení Napoleona na Paříž po útěku z Elby – jedno město za druhým se vzdávalo, Asadova armáda nebojovala, Rusové a Íránci nepomohli. Osmého prosince režim v Damašku padl a Bašár odletěl s rodinou do Moskvy.

Část pozorovatelů u nás jásá, jak proruský tyran slavně prohrál a jak Putin utrpěl zásadní porážku. Rozumnější komentátoři se ptají – proč zkušené vojsko, které celou dekádu vzdorovalo islamistům, náhle bez boje kapitulovalo? Proč Rusové nic nepodnikli, ačkoli jejich letectvo nepochybně bylo schopno tak jako v minulosti lehce vyzbrojené islamisty těžce masakrovat? Proč také Írán mlčel a nechal svého spojence padnout?

Svět čeká dramatický vývoj

Můžeme si sice namlouvat, že trvale ustupující ukrajinská armáda působí Rusku takové starosti, že už nemá žádnou sílu a jen tak za nic obětuje i strategické pozice, o něž ve Středomoří tak dlouho a usilovně bojovalo. Nebo že nálet izraelských letadel učinil z Íránu beránka, který se už neodvážívá nikdy nic podniknout. Ale nic z toho příliš pravděpodobné není.

V důsledku Asadova pádu hrozí zásadní destabilizace celého území Sýrie, hrozí nová občanská válka všech proti všem, hrozí nové vzepětí islamistického džihádu, hrozí vlna masové migrace a terorismu. Rizika jsou obrovská. Přesto zřejmě takový vývoj odpovídá zájmům jeho hybatelů.

Náhlé zvraty situace mívají obvykle zásadní příčiny. Nacházíme se v předvečer změny americké administrativy ve chvíli postupující politické a ekonomické krize v Evropě, v okamžiku izraelského brutálního řezu na palestinských územích a v Libanonu. A ve chvíli blížícího se rozuzlení na Ukrajině.

Bašár Asad byl zjevně obětován. V pozadí je velká velmocenská hra o nové bezpečnostním uspořádání v Evropě i na Blízkém východě. Kdosi vynesl syrskou kartu. Uvidíme, čím bude hra pokračovat, a co za tuto oběť kdo dostane.

Je ale zřejmé, že nikoliv jen Blízký východ, ale celý svět čeká dramatický vývoj.

Zdroj

9P
7472813001/5500

**Obohatil Vás tento článek?
Chcete, aby Protiproud žil?
Kolik? To je na Vás. Děkujeme.**

QR Platba

**Údaje pro platby ze zahraničí:
IBAN: CZ485500000007472813001 SWIFT: RZBCCZPP**